

[Strona Główna](#) > [Szkolenia, Sieci Sądowe i Agencje](#) > [Austria](#)

Szkolenie wstępne prawników w Unii Europejskiej

Autor treści:

Austria

Austria

Ogólny opis

Czy organizuje się szkolenie wstępne, a jeżeli tak – czy jest ono obowiązkowe?

Tak, szkolenie jest obowiązkowe.

Wykonywanie zawodu adwokata w Austrii wymaga spełnienia pewnych warunków. Po ukończeniu studiów prawniczych i odbyciu stażu sądowego (7 miesięcy) aplikant adwokacki musi przejść wymagany staż (obejmujący 3 lata aplikacji u austriackiego adwokata) i wziąć udział w co najmniej 42 szkoleniach trwających po pół dnia. Po zdaniu egzaminu adwokackiego aplikant może złożyć wniosek o wpis na listę adwokatów.

Czy aplikantów dzieli się wg wykonywanego w przyszłości zawodu (np. prawnicy wewnętrzni i zewnętrzni)?

Nie.

Które podmioty są odpowiedzialne za organizację szkolenia wstępnego?

W wymaganym okresie aplikacji adwokackiej odpowiadają za to różne podmioty. Za staż sądowy i egzamin adwokacki odpowiadają przede wszystkim wyższe sądy krajowe (*Oberlandesgerichte*). W wymaganym okresie aplikacji odpowiedzialność ponoszą sami adwokaci. Inne podmioty odpowiedzialne (za szkolenie) to:

- izba adwokacka,
- prywatne podmioty prowadzące szkolenia,
- prywatne podmioty prowadzące szkolenia akredytowane przez izbę adwokacką (nie ma wyraźnego wymogu akredytacji przez izbę adwokacką),
- uniwersytety,
- specjalne akademie prawnicze i struktury szkoleniowe stworzone przez izbę adwokacką.

Jaka jest podstawa prawna szkolenia wstępnego?

§ 2 ustawy o adwokaturze (*Rechtsanwaltsordnung*, RAO).

Dostęp do szkolenia wstępnego

Jakie są warunki dostępu do szkolenia wstępnego?

Aby zostać zarejestrowanym aplikantem adwokackim (*Rechtsanwaltsanwärter*), należy spełniać wymogi określone w RAO (ustawie o adwokaturze). Trzeba ukończyć studia prawnicze oraz być godnym zaufania i niekaranym. Następnie można rozpocząć pracę w charakterze aplikanta adwokackiego u wybranego adwokata. Na poszczególne kursy szkoleniowe można jednak uczęszczać bez szczególnych warunków wstępu.

Jak wygląda proces rekrutacji? Jeżeli nabór jest konkurencyjny – kto go przeprowadza?

Nie dotyczy.

Czy dostęp do szkolenia można uzyskać w inny sposób?

- sędziowie i notariusze mogą wybrać inną ścieżkę, aby zostać adwokatem: zgodnie z § 10 ustawy o uznawaniu kształcenia i egzaminów zawodowych (*Ausbildungs- und Berufsprüfungs-Anrechnungsgesetz*, ABAG) mogą oni przystąpić do uzupełniającego egzaminu ustnego (§ 12 ABAG). Zdanie tego egzaminu przed właściwą komisją austriackiego sądu apelacyjnego uznaje się za równoznaczne ze zdaniem egzaminu adwokackiego, do którego przystępują aplikanci adwokaccy;
- zgodnie z [europejską dyrektywą 2005/36/WE](#) w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych;
- zgodnie z dyrektywami w sprawie prawników: [77/249/EWG](#), [98/5/WE](#).

Forma i treść szkolenia wstępnego

Ile trwa szkolenie wstępne i kiedy się je przeprowadza?

Łącznie 5 lat:

- 7 miesięcy stażu sądowego,
- 3 lata stażu w kancelarii adwokackiej,
- zdanie egzaminu adwokackiego,
- ukończenie 42 szkoleń trwających po pół dnia,
- 19 miesięcy stażu w innym podmiocie (zob. poniżej).

19-miesięczny okres wprowadzenia zawodowego można odbyć w kancelarii adwokackiej, sądzie, prokuraturze, na uczelni – o ile dany kurs stanowi część dalszego kształcenia akademickiego i ma na celu uzyskanie dodatkowych prawniczych kwalifikacji akademickich zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 1 ustawy RAO – lub za granicą w ramach praktycznego zatrudnienia odpowiadającego wymogom określonym w § 2 ust. 1 ustawy RAO, służącego przyszłej karierze zawodowej aplikanta adwokackiego. Okres ten można także spędzić w kancelarii notarialnej, agencji administracji, biurze biegłego rewidenta lub doradcy podatkowego.

Jak przebiega szkolenie wstępne?

Zob. pkt „[Które podmioty są odpowiedzialne za organizację szkolenia wstępnego?](#)” oraz pkt „[Ile trwa szkolenie wstępne i kiedy się je przeprowadza?](#)”.

Kto prowadzi szkolenie wstępne?

W zależności od tego, gdzie odbywa się szkolenie: w trakcie stażu sądowego prowadzącymi są sędziowie, w okresie aplikacji adwokackiej – adwokaci, natomiast podczas poszczególnych sesji szkoleniowych – adwokaci, sędziowie, profesorowie uniwersyteccy lub inni odpowiedni przedstawiciele zawodów prawniczych.

Zob. pkt „[Ile trwa szkolenie wstępne i kiedy się je przeprowadza?](#)”.

Jakie są treść i cele szkolenia wstępnego?

Treści dydaktyczne są zgodne z ustawą o egzaminie adwokackim (*Rechtsanwaltsprüfungsgesetz*, RAPG), zob. szczegółowo § 13 i § 20 RAPG.

Kursy przygotowujące do egzaminu adwokackiego obejmują kształcenie w konkretnych dziedzinach prawa, takich jak:

- austriackie prawo cywilne, w tym prawo prywatne międzynarodowe,
- kodeks postępowania cywilnego, w tym postępowanie nieprocesowe i alternatywne metody rozwiązywania sporów,
- prawo karne,
- postępowanie upadłościowe,
- metody proceduralne (sporządzanie umów, aktów notarialnych, oświadczeń obrony i odpowiedzi na

- pozw, odwołań i apelacji itp.),
- reprezentacja przed sądami austriackimi i międzynarodowymi,
- przeciwdziałanie praniu pieniędzy.

Kto opracowuje program szkolenia wstępnego?

Ramy prawne kształcenia prawniczego określono w RAO oraz w RAPG.

Jaką metodykę stosuje się w ramach szkolenia wstępnego?

Szkolenie obejmuje kursy umiejętności praktycznych, takich jak sporządzanie wyroków, aktów oskarżenia lub pisemnych uwag na potrzeby postępowania sądowego. Głównym elementem szkolenia jest towarzyszenie adwokatowi w jego pracy i wykonywanie niektórych jego zadań, na przykład pomoc w przygotowywaniu dokumentacji w kancelarii adwokackiej i w sądzie. Szkolenia i wykłady mogą odbywać się na żywo oraz online.

Jakie są praktyczne wymagania wobec aplikantów?

Zastosowanie mają wymagania praktyczne dotyczące danego stanowiska. Zarejestrowani aplikanci adwokaccy muszą przestrzegać zasad deontologicznych, które obowiązują adwokatów.

Jak oceniani są aplikanci? Jak często i przez kogo?

Zob. odpowiedź na pytanie „[Ile trwa szkolenie wstępne i kiedy się je przeprowadza?](#)” powyżej.

Aplikanci są oceniani podczas egzaminu adwokackiego.

Czy część szkolenia współorganizują przedstawiciele innych zawodów prawniczych? Jeżeli tak: jak się to odbywa?

Tak. Wiele szkoleń adwokaci prowadzą razem z sędziami lub innymi przedstawicielami zawodów prawniczych, aby przedstawić temat ze wszystkich punktów widzenia.

Jak wygląda szkolenie z zakresu prawa UE i umiejętności językowych oraz jakie są europejskie elementy szkolenia wstępnego (na przykład udział w działaniach CCBE lub ELF)?

W okresie wprowadzenia zawodowego można pracować przez 6 miesięcy na stażu zagranicznym, przy czym staż ten musi odpowiadać wymogom określonym w § 2 ust. 1 RAO i zalicza się go do wymaganych 19 miesięcy stażu. Prawo UE stanowi także element poszczególnych kursów szkolenia.

Ilu aplikantów przyjmuje się na szkolenie wstępne? Czy corocznie dostosowuje się ich liczbę, a jeżeli tak – kto za to odpowiada?

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Austrii było 2 270 aplikantów adwokackich. Od lat ich liczba stale rośnie. Zależy ona od wymogów rynku.

Zakończenie szkolenia wstępnego i zdobywanie kwalifikacji

Czy szkolenie wstępne kończy się egzaminem końcowym? Jak przebiega taki egzamin? Kto go organizuje?

Przeprowadza się egzamin adwokacki (pisemny i ustny), który nie musi się odbywać na zakończenie szkolenia wstępnego. Za egzamin adwokacki odpowiada właściwy wyższy sąd krajowy.

Czy osoby, które ukończyły szkolenie wstępne podlegają dalszemu procesowi rekrutacji na stanowiska prawnicze?

Zob. odpowiedź na pytanie „[Czy dostęp do szkolenia można uzyskać w inny sposób?](#)” powyżej.

Uwaga: przedstawione informacje służą jedynie ogólnemu zapoznaniu się z tematem i nie mają skutków prawnych. Aplikanci powinni odnieść się do odpowiednich obowiązujących przepisów.

■ Ostatnia aktualizacja: 24/06/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.